

Skýrsla v/ framhaldsumsóknar um Grænfána

Starfsemi haust 2018 til september 2020

1. Umhverfisnefnd/Sjálfbærniefnd

Þegar umhverfisstarf hófst við skólann var ákveðið að skipa í tvær umhverfisnefndir. Þetta voru annars vegar umhverfisnefnd FÁ og hins vegar umhverfisráð nemenda sem stýrt er af kennurum sem eru umhverfisfulltrúar skólans. Umhverfisnefnd var síðar sameinuð sjálfbærniefnd, en starfssvið sjálfbærniefndar er víðtækara þar sem það felur í sér ýmsa aðra starfsemi skólans, en umhverfismál. Fjölbautaskólinn er heilsueflandi framhaldsskóli auk þess sem virk samgöngustefna er til staðar. Sjá viðauka 1. Það er litið svo á að lýðheilsa, skipulag og samgöngur séu allt mikilvægur hlekkur í sjálfbærri þróun skólans og með því að vinna með alla þessa þætti tekur skólinn stórt skref í átt að sjálfbærri þróun.

Sjálfbærnistefna skólans er eftirfarandi:

Markmiðið með sjálfbærnistefnu er að efla og styrkja skólann í framþróun og skapa nemendum og starfsmönnum umhverfi sem mætir þörfum nútímans án þess að skerða möguleika komandi kynslóða á að mæta þörfum sínum.

Stefnunni er ætlað að efla borgaralega virkni nemenda, styrkja gildismat og viðhorf til verndunar náttúrunnar og umhverfisvæns lífsstíls, efla lýðræðisvitund og samábyrgð, styrkja gildismat og viðhorf gagnvart mannréttindum, jafnrétti, fjölmenningu, velferð og heilbrigði, efnahagsþróun, framtíðarsýn og stuðla að sköpunargleði.

Verkefni sjálfbærniefndar er að fylgja eftir sjálfbærnistefnu skólans í öllum þáttum skólastarfs en nefndin gerir aðgerðaáætlun til eins árs. Í áætluninni eiga að koma fram mælanleg markmið, ásamt þeim mælikvörðum sem verða notaðir til að meta starfið. Í lok hvers skólaárs skilar nefndin skýrslu um markmiðin og niðurstöður árangursmælinga. Nefndin fundar einu sinni til tvisvar á önn.

Sjálfbærninefndina skipa:

1. skólameistari og aðstoðarskólameistari
2. gæðastjóri
3. umhverfisfulltrúi/ar skólans
4. umsjónarmaður fasteigna
5. tveir kennarar bóknámsbrauta
6. einn kennari sérnámsbrautar
7. einn kennari heilbrigðisskólans
8. einn starfsmaður þjónustusviðs
9. tveir fulltrúar nemenda – einn úr umhverfisráði og annar úr nemendaráði

Fleiri starfsmenn og nemendur skólans en þeir sem eiga sæti í sjálfbærninefnd hafa komið að þessu starfi.

Umhverfisráð nemenda

Áfanginn UMRÁ1UR03 er verklegur áfangi sem er alltaf í boði. Æskilegur undanfari er UMHV1SJ05 (umhverfisfræði). Nemendur í umhverfisráði hittast einu sinni til tvisvar í viku á fundum með umhverfisfulltrúum. Einn þeirra á sæti í sjálfbærninefnd skólans. Þessir nemendur hafa tekið að sér ýmis verkefni sem lúta að umhverfismálum í skólanum, t.d. að hafa umsjón með umhverfisfræðslutöflu, ganga í stofur og fræða nemendur um umhverfismál. Einnig sjá þeir um ýmsar upptökur s.s. samgönguviku, Dag íslenskrar náttúru og umhverfisdaga o.fl. Að auki fá nemendurnir fræðslu um afmörkuð málefni og fara í vettvangsferðir. Nemendur UMRÁ1UR03 hafa yfirleitt verið í kringum tíu, misjafnt eftir árum. Síðastliðin ár var góð þátttaka í ráðinu og margir áhugasamir nemendur en vegna anna lykilnemenda á öðrum en tengdum vettvangi og síðar vegna Covid19 þá urðu heildarafköst minni en efni stóðu til. Ráðið setti til að mynda saman metnaðarfulla dagskrá fyrir Umhverfisdaga sem áttu að vera 23.-25. mars 2020 en féllu því miður niður ásamt öðru skólastarfi vegna Covid19. Dagskráin fylgir með til fróðleiks ásamt starfinu það ár í viðauka 3.

Sjá má sýnishorn fundargerða umhverfisráðs nemenda í viðauka 4.

2.Umhverfismat

Umhverfisfulltrúar ásamt öðrum hafa metið stöðu umhverfismála jafnt og þétt frá því skólinn tók fyrst við Grænfánanum árið 2006. Mælikvörðum á frammistöðuna hefur fjölgað eftir því sem umhverfisstarf skólans hefur orðið margþættara og teygt anga sína víðar. Einnig hafa fleiri starfsmenn komið að markmiðsgerð tengdri sjálfbæru skólastarfi og í kjölfarið hannað mælikvarða á þessi markmið. Þá er ónefndur sá þáttur sem lýtur að huglægu umhverfismati sem byggir á tilfinningu fyrir því hver staðan er. Til að mynda sterk tilfinning fyrir því að stuðningur sé meðal starfsmanna varðandi umhverfisaðgerðir og að flokkun meðal þeirra heima fyrir hafi aukist til muna.

3. Áætlun um aðgerðir og markmið

Helstu markmið fyrir næstu tvö ár:

1. Hvetja nemendur og starfsfólk til að nota umhverfisvænni samgönguhætti en einkabílinn. Samgöngustyrkurinn, sem er í boði fyrir starfsmenn er 30.000, á ári. Sjá viðauka 5. Síðastliðin tvö ár fengu 33 starfsmenn styrk á ári, þ.e. um þriðjungur starfsmanna. Skólinn hefur til umræða fjögur rafmagnshjól sem starfsmenn og nemendur geta nýtt sér til að fara í styttri ferðir á vinnutíma eða fengið að láni yfir lengri tíma. Stefnt verður að því að hvetja til enn meiri notkunar á hjólunum og leggja fyrir könnun á ferðavenjum starfsmanna og nemenda þegar skólahald kemst í samt horf eftir Covid.
2. Viðhalda þeim árangri sem við höfum náð með flokkun úrgangs í skólanum, t.d. með að halda áfram með eingöngu tunnur undir endurvinnanlegt sorp en enga fyrir óendurvinnanlegt, þegar notkun á grímum og hönskum í skólanum heyrir sögunni til. Áætluð að halda áfram að hvetja fólk til að koma með spilliefni sem þarf að farga í skólann. Að öðru leyti að draga almennt úr sorpi sem kemur frá skólanum eins og áður.
3. Bæta umgengni nemenda í skólanum og halda áfram með Siðbótarverkefnið sem hefur að markmiði að leiðbeina nemendum um flokkun úrgangs og hvetja þá til betri umgengni. Það hefur gengið vel og er mikill sjáanlegur árangur frá því að verkefnið hófst og verður áframhald á verkefninu. Sjá viðauka 6.
4. Áfram verður unnið að hönnun lóðar skólans út frá ýmsum grænum tillögum sem upp hafa komið á síðustu árum í samstarfi við nærumhverfið. Til þess hefur skólinn til umræða tveggja milljóna króna styrk frá Mennta- og menningarmálaráðuneytinu.
5. Stefnt verður að áframhaldandi samstarfi við UST vegna Grænu helgarinnar og Reykjavegarins.
6. Halda áfram með erlentu samstarfi um sjálfbært skólastarf í samræmi við það hvað aðstæður leyfa í heiminum.
7. Áfram verður stuðlað að því í skólanum að auka hreyfingu nemenda og starfsmanna og hvetja til hollari neysluvenja í samræmi við markmið [heilsueflandi framhaldsskóla](#).
8. Þar sem skólinn hefur nú fengið gull-viðurkenningu frá Hjólavottun er næsta skref að stefna að æðstu viðurkenningunni sem er platinium.
9. Taka þátt í Veganúar eins og undanfarin ár og reyna með markvissum hætti að auka meðvitund nemenda og starfsmanna um áhrif neyslu dýraafurða á umhverfið.
10. Umhverfissráð hefur sett sér það markmið að finna leiðir til laga sig að aðstæðum líkt og Covid núna, til starfa að umhverfismálum og til að breiða út boðskapinn á skilvirkan hátt.

11. Sporna við óþarfa pappírnotkun og útprentun.
12. Skólinn leitast við að sækja um þær viðurkenningar sem eru í boði á sviði umhverfismála í samfélaginu hverju sinni.
13. Vinna að Grænu bókhaldi og sækja um annað Græna skrefið.
14. Skólinn mun setja sér Loftslagsstefnu.
15. Leitað var leiða sl. haust til að kolefnisjafna flugferðir í nafni skólans en ýmsar hindranir voru í veginum. Stefnt verður áfram að þessu markmiði.
16. Umhverfisfræði hefur verið kennd í skólanum frá upphafi Grænfánastarfsins og er áfanginn á kjörsviði. Stefnan er sú að gera hann að skylduáfanga með því að færa hann í kjarna.

Það helsta sem hefur áunnist í umhverfismálum frá síðustu skýrslu.

1. Mötuneyti

- Í kjölfar góðra undirtekta í árlegu Veganúar átaki umhverfisráðs hafa veganréttir nú hlotið sama sess og hefðbundni maturinn. Báðir kostir settir fram á matseðli vikunnar. Það er huglægt mat umhverfisfulltrúa að neysla á vegan réttum hafi aukist talsvert síðastliðin tvö ár. Vegan mjólk er í boði út í kaffið. Umhverfisráð kom því til leiðar að framsetning brauðmetis væri á bökkum með loki í stað einnota plastics. Ekki lengur boðið upp á plaströr. Eftir sem áður var boðið upp á ókeypis hafragraut á morgnana og hefur það mælst vel fyrir.
- Kaffistofa starfsmanna; Vegan matvælum gert hærra undir höfði. Vegan valkostur í boði á öllum upptækum.

2. Fræðsla og kynningarstarf

- Fræðsla til nemenda og starfsmanna hefur verið með ýmsum hætti á tímabilinu, s.s. kvikmyndum, stofugangi, veggspjöldum, glærum, myndum og textum. Auk þess hafa verið fengnir utanaðkomandi aðilar með fyrirlestra (Sbr viðauka 2 og 3)
- Kennaranemar sem eru í æfingakennslu við skólann fá fræðslu um umhverfismál skólans.
- Nemendur lögðu flokkunarkönnun fyrir fyrirtæki í hverfinu og reyndu með því að vera með „áróður“ um mikilvægi flokkunar. Síðan fóru þeir aftur nokkrum mánuðum síðar og komust að því aðvitundarvakning hafði orðið hjá einstaka fyrirtæki.
- Fræðsluglærur um störf Umhverfisfulltrúa og Umhverfisráðs endurbættar á bæði íslensku og ensku.

3. Minnkum neyslu og endurnýtum. Kaupum minna, huxum meira.

- Vitundarvakning með fræðslu, samnemendur svöruðu neyslukönnunum.
- Endurnýting, haldinn var fatamarkaður þar sem notuð föt frá nemendum og starfsmönnum voru seld. Ágóðinn var afhentur Votlendissjóði.
- Settar voru upp skiptifataslár þar sem hægt var að koma með gömlu fötin og fá sér „ný“ í staðinn. Þau föt sem ekki gengu út voru notuð fyrir leiklistarhópinn, endursaumað í saumaáfanga skólans, gefin í Konukot eða Samhjálp.
- Leikfanga- og skógjafaskiptimarkaður fyrir jólasveininn var haldinn á kaffistofu starfsmanna.
- Nemendur í Umhverfissráði ásamt starfsmönnum föndruðu vaxdúka úr gömlum bómullarefnum. Dúkarnir nýtast vel utanum matvæli.
- Hugmyndir á fræðslutöflu um ýmislegt sem ýtt getur undir betri nýtingu og þar með minni neyslu.

Votlendi

16. september 2019 · 🌐

Nemendur í Fjölbraut Ármúla buðu Votlendissjóðnum til sín í hádeginu í dag og stjórnarformaður sjóðsins ávarpaði fullan sal nemenda á degi íslenskrar náttúru. Nemendurnir afhentu sjóðnum 50.000,- kr sem þau söfnuðu með fatamarkaði í fyrra. Við þökkum fyrir áheyrnina, stuðninginn og gefandi samtal.

4. Flokkun sorps o.fl því tengt.

- Umhverfissráð gerði skýrar merkingar á allar endurvinnslutunnur.
- Umsjónarmaður fasteigna lét búa til stálbakka undir ákveðnar sorptunnusamstæður svo ekki lækki óhreinir vökvi á gólfinn.
- Sorpgámar fyrir utan skólann voru merktir á fleiri tungumálum en íslensku, s.s. pólsku og ensku með hliðsjón af erlendu ræstingafólki.
- Sett var merking á lífrænar tunnur fyrir munntóbak sem var orðið vandamál þar sem fólk átti það til að losa sig við það í vaska á salernum.
- Tunna fyrir óendurvinnanlegt sorp var fjarlægð, nú eru eingöngu tunnur fyrir endurvinnanlegt sorp.
- Öllum ónýtum tækjum, s.s. tölvum, útvörpum, o.fl er safnað saman og sótt af fyrirtækinu Terra sem kemur þeim í endurnýtingu hjá Fjölsmiðjunni.

5. Orkusparandi aðgerðir

- Rafmagns- og heitavatnsnotkun er stillt eins mikið hóf og mögulegt er. Þrýstingur á heitavatninu er minnkaður inn á kerfið um mánaðamót maí –júní þar til skóli hefst. Sundlaug er tæmd yfir sumarið og í öllum lengri fríum, s.s. jóla- og páskafríi þar sem heita vatnið rennur venjulega stanslaust í gegnum hana. Ofnar eru stilltir þannig að það er hitatemprun á þeim.
- Skipt hefur verið yfir í ledlampa á nokkrum svæðum í skólanum. Ef ljós verða endurnýjuð t.d. vegna bilana eða framkvæmda verða sett ledljós. Á þeim svæðum þar sem lömpum hefur þegar verið skipt út hefur rafmagnsnotkun minnkað umtalsvert.
- Eingöngu eru notaðar sparperur í skólanum.
- Hreyfiskynjarar eru í nýbyggingu skólans.

6. Verkefni og viðurkenningar sem tengjast umhverfismálum og sjálfbærni

Grænt skref. Fyrsta skrefið í verkefni á vegum umhverfis og auðlindaráðuneytisins; Græn skref í ríkisrekstri í höfn og viðurkenning veitt 27. maí 2020.

Hjólavottun - gullviðurkenning á Degi íslenskrar náttúru 16. september 2020.

Umhverfisráð FÁ fagnaði Degi íslenskrar náttúru með skiptifatamarkaði og grænum fótum í dag, en fyrst og fremst með heimsókn Sesselju Traustadóttur, framkvæmdastýru „Hjólafærni“, sem ekki aðeins hélt mjög fræðandi fyrirlestur um vistvæna samgöngumáta heldur veitti skólanum GULL-hjólavottun sem tveir nemendur úr Umhverfisráði tóku á móti.

UNESCO. Skólinn er í umsóknarferli þar og skuldbindur sig þá til starfa í anda heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna. Það mun útvíkka starfsemi skólans á þessu sviði, m.a. standa fyrir viðburðum sem tengjast Sameinuðu þjóðunum og heimsmarkmiðunum. Skv. Veru Knútsdóttur framkvæmdastjóra Félags Sameinuðu þjóðanna á Íslandi vantar aðeins staðfestinguna frá Frakklandi.

YRE. Ljósmynd Ásdísar Rósu Þórisdóttur „**Til hamingju mannkyn**“ hlaut annað sætið í keppninni „ungt umhverfisfréttafólk“ (Young Reporters of the Environment) 2020. Þetta er alþjóðlegt verkefni á vegum Landverndar. Auk þess sendu nemendur í umhverfisfræði inn nokkur verkefni í keppnina. <https://landvernd.is/tilhamingjumannkyn/>

7. Erlend samstarfsverkefni sem tengjast sjálfbærni og umhverfismálum

- „Sustainable Europe 2030“ - There are solutions everywhere! Verkefnið hófst á haustönn 2017 og lauk á vorönn 2019. Það gekk út á sýnnemenda á framtíðina (2030). Lögð var áhersla áorkumál, húsnæði, samgöngur og matvælaframleiðslu. Þátttakendur voru frá Frakklandi, Portúgal, Tékklandi og Þýskalandi auk Íslands.
- New Tendencies in Economy and Entrepreneurship - Verkefnið hófst á haustönn 2018 og lauk á vorönn 2020. Þar tóku þátt Finnland, Þýskaland, Pólland, Portúgal og Svíþjóð auk Íslands. Nokkrir nemendur úr Umhverfisráði fóru til Finnlands ásamt kennurum..(setja í viðauka)
- Tourism challenge for sustainable development er eins árs verkefni sem fór í gang árið 2020 í samvinnu við skóla í Svíþjóð.
- Global Awareness In Action er nýtt verkefni.

4. Eftirlit og endurmat

Umhverfisfulltrúar skoða reglulega markmið og aðgerðir og meta hvaða aðgerðum hafi verið náð og setja ný markmið í samráði við umhverfisráð og sjálfbærninefnd skólans.

5. Fræðsla

Fræðsla til nemenda hefur að mestu verið í höndum umhverfisráðs og umhverfisfulltrúa en einnig hafa nemendur í umhverfisfræðiáfanga skólans verið virkjaðir en umhverfisfræðiáfanginn „UMHV1SJ05“ er helgaður umhverfismálum. Hann er kenndur á hverri önn, fjórar kennslustundir í viku.

- Fulltrúar umhverfisráðs ganga að lágmarki einu sinni á önn í stofur til að kynna störf Umhverfisráðs og fræða samnemendur um umhverfismál.
- Í upphafi hvernar annar fá allir kennarar sendar uppfærðar glærur frá umhverfisfulltrúum þar sem flokkunarkerfi skólans skal kynnt fyrir öllum nemendum.
- Umhverfisfræðslutafla hangir uppi í sal og þar er skipt reglulega um fræðsluefni.
- Í umhverfisviku á vorin er boðið upp á fræðslu af ýmsu tagi. Dagskrá umhverfisviku 2019 og fyrirhuguð dagskrá umhverfisviku 2020 eru í viðaukum 2 og 3.
- Dagur íslenskrar náttúru er haldinn hátíðlegur ár hvert og þá eru yfirleitt fengnir utanaðkomandi fyrirlesarar til að halda fræðsluerindi. (sjá viðauka 2 og 3)

6. Kynning á stefnunni

Kynning á umhverfisstefnu FÁ út fyrir veggi skólans hefur að mestu leyti farið fram á vef skólans og þar hafa nemendur einnig skrifað greinar um umhverfismál í skólanum. Samstarf hefur verið við Terra og við leikskólann Múlaborg en einnig við Umhverfisstofnun (Græna helgin og Reykjavegurinn). Umhverfisstefnu skólans, ásamt samgöngustefnunni, má sjá í viðauka 1. Kennaranemar úr H.Í. fá fræðslu um umhverfisstarfi og stefnu skólans.

Þegar sótt er um ýmsar viðurkenningar taka viðkomandi aðilar út umhverfisstarf skólans og með heimsókn í skólann má segja að boðskapurinn breiðist út til þeirra. Við ýmsar upptökur hafa farið fréttatilkynningar í fjölmiðla og þar með talið í hverfisblaðið.

7. Umhverfissáttmáli

Umhverfissáttmáli FÁ

Skólar eru hornsteinar hvers samfélags. Ungir hugir eru þar mótaðir til framtíðar og kapp lagt á að miðla til nemenda þeim gildum sem talin eru æskileg á hverjum tíma. Því er mikilvægt að skólar landsins sinni umhverfismálum af alúð og einlægni. Fjölbrotaskólinn við Ármúla tekur það hlutverk sitt alvarlega og vill sýna nemendum og öðrum sem að skólastarfinu koma, gott fordæmi við rekstur og stjórnun skólans. Skólinn mun hafa umhverfissjónarmið og verndun náttúrunnar að leiðarljósi jafnt í daglegum athöfnum og í stefnumótun til framtíðar. Vinna innan skólans mun taka tillit til sjálfbærrar þróunar.

Meðfylgjandi eru sex viðaukar:

1. Umhverfis- og samgöngustefna
2. Yfirlit yfir starfið 2018-2019
3. Yfirlit yfir starfið 2019-2020
4. Dæmi um fundargerði umhverfisráðs
5. Umsóknareyðublað fyrir samgöngustyrk
6. Siðbótarverkefnið

Viðaukar:

Viðauki 1

Umhverfisstefna

FÁ hefur um árabil verið leiðandi meðal íslenskra framhaldsskóla í umhverfisstarfi enda fyrstur þeirra til að hljóta Grænfánann árið 2006. Það er markmið skólans að vera áfram í fararbroddi á sviði umhverfismála og taka ný skref fram á við á hverju ári. Annars vegar mun áhersla verða lögð á að rekstur skólans og daglegt líf innan hans verði með vistvænum hætti. Hins vegar verður kappkostað að styrkja gildismat og viðhorf nemenda og starfsfólks til verndunar náttúrunnar og umhverfisvæns lífsstíls.

Samgöngustefna

Í umhverfisstefnu skólans er annars vegar lögð áhersla á vistvæna starfshætti og hins vegar þróun gildismats og viðhorfs nemenda og starfsmanna í átt að aukinni náttúruvernd. Til að stuðla að lífsstíl í samræmi við hið síðarnefnda hefur skólinn sett sér samgöngustefnu. Markmið skólans er að auka vitund nemenda og starfsmanna um þau áhrif sem samgöngumáti þeirra hefur á umhverfið og heilsuna í samræmi við markmið [heilsueflandi framhaldsskóla](#). Skólinn mun standa að fræðslu og kynningum á ýmsum heppilegum valkostum sem lúta að umhverfisvænum samgöngumáta.

Í þeim tilgangi hefur skólinn gert samning við Strætó bs. sem býður starfsmönnum skólans sérstakt samgöngukort á vistvænum kjörum. Skólinn býður svo þeim starfsmönnum sem nota að jafnaði vistvænan samgöngumáta að lágmarki í 60% tilfella á mánaðargrunni upp á kr. 30.000 styrk á ári.

Til að fá styrkinn þarf viðkomandi starfsmaður að gera samning við skólann og afhenda fjármálastjóra.

Viðauki 2

Umhverfsráð 2018 - 2019

September – plastlaus september

Umhverfistafla uppfærð út frá þema mánaðarins.

Flokkunarglærur endurbættar og kynntar fyrir öllum nemendum skólans.

Auglýst eftir fleiri nemendum í Umhverfiráð með glærum á skjá og farinn stofugangur.

Loftlagsganga, Hallgrímskirkja – Lækjartorg 8. sept

17. september haldið upp á **Dag Íslenskrar náttúru**.

Fulltrúi frá samtökunum París 1,5, Eyþór Eðvarðsson með fyrirlestur.

Grænmeti og ídýfa í boði.

Bíllausi dagurinn – Evrópsk samgönguvika

„**Allir**“ klæddir í eitthvað grænt

Samgönguverðlaunum Reykjavíkurborgar 2018 veitt móttaka 20. sept

Október

Búin til ný facebookar síða fyrir Umhverfiráð 2018 – 2019.

Umhverfistafla endurbætt.

Útbúnir gátlistar fyrir allar upptökur sem Umhverfiráð stendur fyrir.

Fræðsluglærur hannaðar og settar á skjái skólans.

Unnið að dagskrá Grænfánaafhengingar.

Farnir stofugangar með fræðslu o.fl.

Nóvember

5. nóvember Grænfánaafhenging

Dagskrá

- Ávarp skólameistara
- Landvernd, Katrín Magnúsdóttir afhendir fánann, nemendur Umhverfiráðs veita honum móttöku.

- Alexandra Ford og félagar flytja 2 -3 lög
- Fulltrúar frá IKEA komu og afhentu skólanum rafmangshjól formlega, gáfu eitt og lánuðu þrjú hjól.

- Menntamálaráðherra – Lilja Alfreðsdóttir flutti ávarp og dró fánann að húni ásamt nemanda skólans, Alexander Valle.
- Krakkar frá Múlaborg sungu nokkur lög úti þegar fáninn er dreginn að húni.
- Veitingar í boði skólans.

Desember

Skipulagsdagur, piparkökur og jólaglögg. Skipulögð mánaðarþemu og gerð markmið fyrir vorönn.

Skógjafarskiptimarkaður, fólk mætti með leikföng, bækur og fleira. Hægt var að skipta eða fá gefins eitt og annað fyrir jólasveinana til að setja í skóinn.

Umhverfistafla skreytt með ýmsum umhverfisvænum hugmyndum fyrir jólahaldið.

Bætt við fræðsluglærur á skjái.

Janúar – til jafningjafræðslu- og hvatningar

Verkefni 1: Gerð könnun í umhverfismálum bæði hjá nemendum og í nærumhverfi.

Gengið í stofur Umhverfisráð kynnti ráðið og störf þess fyrir nýjum nemendum og reyndi að lokka fleiri til að vera með sem tókst vel.

Nemendur fóru í fyrirtæki í hverfinu og gerðu könnun á flokkun og viðhorfum til umhverfismála.

Tilgangur: Vekja athygli á umhverfisvernd og fá fleiri í kringum okkur til að vera umhverfisvænni. Einnig er tilgangurinn að mynda meiri og betri tengsl við nærumhverfið.

Verkefni 2: Minni pappír og prentun

Tilgangur: Fá starfsfólk og nemendur FÁ til að sóa minna af pappír- og tóner.

Neyslukönnun meðal samnemenda og starfsmanna

Veganúar - Janúar

Mötuneyti – Umhverfisráð ásamt einum af kennurum skólans Arngrími hvatti nemendur og starfsmenn skólans til að snúa sér frekar að veganfæði en fæðu úr dýraafurðum.

Sýnd var bíómyndin um dýraníð í framaldi af henni var spurningakeppni þar sem veitt voru verðlaun fyrir þá sem stóðu sig best. Verðlaunin voru að sjálfsögðu út að borða á veganmatsölustöðum.

Febrúar – til flokkunar – plokunar

Verkefni 1: Plokunar- ferðir/hópur hjá umhverfisráðinu og nemendur geta skráð sig í verkefnið. Getum stefnt að því að hafa þetta t.d. tvisvar – þrisvar svar á önninni (jafnvel oftar ef vel gengur). Nemendur gætu e.t.v. fengið 1 einingu fyrir að taka þátt í því einu sinni í viku. Má jafnvel koma með fleiri hugmyndir.

Tilgangur: Aukin umhverfisvernd, vinna í því að betrumbæta nærumhverfið, heilsuefling í hreyfingunni.

Verkefni 2: Munntóbak og hvernig flokkum við það – ræða við yfirvöld FÁ og finna út hvað er best að gera varðandi þessi mál. Munntóbak er bannað en vandamálið er til staðar og við þurfum að finna leið til að flokka munntóbakið í samstarfi við stjórnendur.

Tilgangur: Betri og meiri flokkun og betri umgengni.

Mars – til markaðar – Umhverfis dagar verða í lok mars

Verkefni: Umhverfis dagar og skipulagning þeirra. Markaður á steypunni – öllu hverfinu boðið. Skiptimarkaður/fatamarkaður. Reynum að fá inn fyrirtæki með vörur og bjóða nærumhverfi að vera með og taka þátt.

Tilgangur: Kynning og hvatning til náttúru og umhverfisvænni lifnaðarhátta, m.a. með því að nota umhverfisvænar vörur og endurnýta föt og hluti.

Gera Umhverfisráð sýnilegra og vonandi vinsælla.

Styrkja samband og samskipti við nærumhverfi.

20. – 21. Mars

Dagskrá Umhverfisdaga - markaðsdaga

Miðvikudagur 20. mars

[Blátt fyrir bætt loftslag](#)

Blátt þema - Allir klæðist bláum fötum

- 10:00
[-Umhverfismarkaður opnar](#)
[-Fatamarkaður/ skiptimarkaður opnar](#)
[Steypa](#)
- 10:30
[Umhverfisdagar settir - kynning á dagskrá](#)
- [Fyrirlestrasalur](#)
10:50
[Fyrirlestur: Ungir umhverfissinnar í Fyrirlestrasalur](#)
11:30
[Sýning á heimildarmynd - \(ath. ekki fyrir viðkvæma\)](#)
- [Fyrirlestrasalur](#)
- 12:00
[Veitingasala](#)
- [Umhverfismyndir sýndar í matsal og myndband um Umhverfisráð frumsýnt](#)
- 14:00
[Umhverfismarkaður lokar](#)

Fimmtudagur 21. mars

[Grænt fyrir grænan lífsstíl](#)

Grænt þema – Allir klæðast grænum fötum

- 10:00
[Umhverfismarkaður opnar](#)
[Fatamarkaður/ skiptimarkaður opnar](#)
- [Steypa](#)
- 10:40
[Kynningar frá nemendum í umhverfisfræði](#)
[Fyrirlestrasalur](#)
- 11:40
[Fyrirlestur frá Íslenska Gámafélaginu](#)
[Fyrirlestrasalur](#)
- 12:00
[Vegan is frá Ísbúðinni á Háaleitisbraut](#)
[Fjolinota bómullarskífur gefins](#)
[Fatamarkaður/ skiptimarkaður](#)
[Umhverfismarkaður](#)
[Kynning Pappirs-Pesa](#)
- 12:30
[Fyrirlestur um loftlagsbreytingar - Halldór Björnsson frá Veðurstofunni](#)
[Fyrirlestrasalur](#)
- 14:00
[Umhverfismarkaður lokar](#)

Apríl – til athygli

Verkefni 1: Sýnt myndband í matsal um störf Umhverfisráðs sem nemandi í umhverfisráði, Dario útbjó. Þættir og fræðslumyndbönd um umhverfismál látin ganga í matsal.

Verkefni 2: Fá fyrirlesara með fræðslu á sal.
Fyrirlesarar frá Umhverfisstofnun.

Tilgangur: Kynning og hvatning til að vera umhverfisvænni Gera umhverfisráð sýnilegra og um leið áhugaverðara sem verður vonandi til þess að fleiri nemendur sýna áhuga á að starfa með Umhverfisráðinu.

Maí – til markmiðasetninga

Verkefni 1: Gera aðra könnun í umhverfismálum meðal nemenda og í nærumhverfi og sjá hvort hafi orðið breyting frá því fyrri könnunin var gerð í janúar.

Verkefni 2: Gera tillögur að markmiðum fyrir haustönn 2019 og reyna að fá fleiri nemendur í ráðið.

Könnun í fyrirtækjum í nærumhverfi tekin aftur til að gera samanburð og komast að hvort Umhverfisráðinu hafi hugsanlega tekist að hafa einhver áhrif.

Nemendur komu með tillögur að markmiðum og vinnu fyrir næstu önn í sjálfsmatinu sem er mat á eigin frammistöðu og annarra og er það alltaf fyllt út í lok annar.

Nemendum í Umhverfisráði þökkuð vel unnin störf með því að þeim var boðið út að borða á vistvænni matsölustað, Veganæs.

Viðauki 3

Umhverfisráð – 2019-2020

September:

- Klára verkefni – **tyggjó**, spilliefni, **rafmagnshjól**, taflan, plast.
- **Dagur íslenskrar náttúru – Eypór Eðvarðs og votlendissjóður fékk peningagjöf frá Umhverfisráði 50.000 kr.**
- Nýjar glærur um umhverfismál FÁ – gerðar bæði á íslensku og ensku.
- Plokkhópur á sérnámsbraut
- Pappírsátak - Pappírspési
- Stofnuð var síða á facebook fyrir alla í ráðinu. Spurning um að stofna aðra síðu þar sem settur er inn fróðleikur um umhverfismál og hafa hana opna fyrir alla til að breiða enn betur út boðskapinn.

Nemendum gafst kostur á að fara í heimsókn í Umhverfisráðuneytið.

Október: Umhugsunar-október = Hvað getum við gert??

- **Stjörnu-Sævar kom – fyrirlestur – fullur salur.**
- Vekja fólk til umhugsunar og hvetja til framkvæmda með fyrirlestrum og fræðslu/glærum
- **Andri Snær kom og hélt fyrirlestur**
- Sýna þætti í kósístofunni – Hvað höfum við gert + heimilismyndir. Hætt við því það þurfti að kaupa sýningarétt.

Markmiði miðast við hversu margir mæta/taka þátt.

Nóvember: Nísku-nóvember

- Nýtnivika Settar upp fataslár og auglýstur fataskiptimarkaður. Vera dugleg að setja efni um Nýtnivikuna á skóla-instagrammið. Fá símann hjá Ingibjörgu á skrifstofunni og hún veit af verkefninu.
- **Sparnaðar-tips á glærum og umhverfistöflu**
- **Könnun; hverjir borða í matsalnum og hverjir myndu borða grænmetismat.**
- **Þetta var gert 11. Nóv – Íris o.fl. Góð þátttaka.**
- (Jón Jóns með fjármálakynningu- fá hann til að tengja efnið við umhverfið og tékka á styrk frá skólanum til þess að borga honum) – Hann var ekki

tilbúinn að koma eða ekki hægt að ná í hann. Fengum upplýsingar um að hann væri hættur að vera með þessa fyrirlestra á vegum Arionbanka.

Viðmið um hvort markmið náist: Hversu margir koma á fyrirlestur + hvort það takist að framkvæma þessar hugmyndir og hafa minnst 2 nýjar glærur eða sparnaðarráð á töflu í viku. Finna má efni um Nýtnivíkuna t.d.

hér: <https://www.facebook.com/nytnivikan/>

Desember: Draslaus desember

- Hvetja fólk til að drasla minna – bæði bæta umgengni í skólanum og í umhverfinu almennt.
- **Hvetja fólk til að gefa hluti sem nýttast frekar en „gagnslausa“ hluti – endurnýta.**
- **Vaxdúka-föndur og pakka jólapökkum í vistvænar umbúðir.**
- **Fataskiptislár.**
- Viðburður við ruslatunnu, mögulega glaðningur eins og piparkökur. Féll niður.
- Hvetja fólk til þess að gefa, jól í skókassa, gefa af sér.

Mælikvarði á hvort markmiði er náð: hvort umgengni verði betri og hugmyndirnar framkvæmdar.

Janúar: Veganúar

- Fyrirlestur um loftlagskvíða, tékka á sálfræðingi til að koma.
- Skólaafsláttur á mismunandi stöðum sem eru vegan.
- **Kolefnisspor matar – vorum í sambandi við Krúsku og Eflu varðandi málið en komust síðan ekki lengra með það.**

Mælikvarði: hvort okkur takist að fá fyrirlestur og afslátt.

Í veganúar (janúar) á þessu ári var rekstraraðili mötuneytis, Krúska fenginn til að gera veganréttum hærra undir höfði en áður með því, t.d. að gefa upp á matseðli vikunnar hvað er í boði daglega eins og hefur verið gert með þann mat sem unnin er úr dýraafurðum.

Það er nokkuð sterk tilfinning fyrir því hjá Umhverfisfulltrúum að neysla vegan fæðis í FÁ hafi aukist. Það hefur ekki verið gerð á því markviss könnun en sannarlega tilefni til að gera það á þessu starfsári.

Umhverfisráð stóð fyrir átaki til að fá sem flesta nemendur í ráðið. Nemendur sem fyrir voru í ráðinu fóru stofugang, auglýstu á Umhverfistöflu og á Instagram. Þetta varð til þess að það varð yfirfullt í ráðinu en smám saman fór að kvarnast úr fjöldanum og eftir voru þeir sem sýndu virkilegan áhuga á starfinu.

Febrúar: Fatasóunar-febrúar

- **Fatamarkaður**
- **Undirbúningur vegna Umhverfisdaga í mars.**

Mars: Mengunarfrír mars

Umhverfisdagar féllu niður

Dagskrá Umhverfisdaga 2020 - DRÖG

Mánudagur 23. mars	Þriðjudagur 24. mars	Miðvikudagur 25. mars
Ábyrgð: Jóhanna, Bryndís Dagskrá í fyrirlestrasal 9.40 Tónlistaratriði – Alexandra Ýrr 10.00 Setning Umhverfisdaga Guðmundur Ingi Umh.ráðherra Ávarp, Magnús skólameistari Katrín Magnúsdóttir, grænfáninn	Ábyrgð: Auður, Íris Dagskrá í fyrirlestrasal 10.40 Flexitarian mataræði Jóhanna Eyrún Torfadóttir, Thor Aspelund 11.40 Loflagskvíði, Sóley Dröfn Davíðsdóttir og ??? sálfræðingar frá Kvíðameðferðarstöðin. Matsalur 12.30 myndefni, s.s. umhverfisráð, frá Landvernd Pappírs Pési 10.20 – 13.00 Markaður á Steypunni -Fataskiptimarkaður notuð föt -Bambus.is, Vala -Eva, Jóhanna -Hrafnagull, Bryndís -Hrisla -Joylato, Matti? – hringja aftur -Modi body, Vala / Jóhanna -Skubbb -vegan [s,???] - Auður -Spee, Vala – athuga -Vonarstræti, Jóhanna hringja	Ábyrgð: Vala Dagskrá í fyrirlestrasal 10.40 Ungir umhverfissinnar Kristbjörg 11.40 Hidlur Knútsdóttir rithöfundur, Samfélag í sátt við náttúruna. Matsalur 12.30 Heiða Björk tekur á móti Viðurkenningu hjólavottunar sem Sesselja Traustadóttir veitir. 10.20 – 13.00 Markaður á Steypunni - Fataskiptimarkaður notuð föt -Bambus.is, Vala -Eva, Jóhanna -Hrafnagull, Bryndís -Hrisla -Joylato, Matti? -Modi body, Vala / Jóhanna -Skubbb -vegan [s,???] - Auður -Spee, Vala -Vonarstræti, Jóhanna

Skóla lokað vegna Covid 13.3.2020.

Viðauki 4

Fundargerðir umhverfisráðs, dæmi

Fastir fundir hjá Umhverfisráði eru yfirleitt einu sinni í viku og oftast ef þurfa þykir.

Fundargerð haust - 2018

Rætt um að nemendur skipti með sér að gera fræðsluglærur um umhverfismál til að setja á skjái skólans.

Náttúruvika, rætt um hvað á að gera – þema HLÍFUM HAFINU

Stofugangur undirbúinn þar sem kynna á Umhverfisráð og reyna að fá fleiri nemendur í ráðið.

Hugmyndir- Nemendur beðnir um að hugsa og koma með hugmyndir fyrir starfsemi annarinnar á næsta fund - reyna að hafa verkefnið hipp og cool

Fundargerð janúar 2019

Í dag ræddum við um fyrirkomulag áfangans á þessari önn og talað um að hafa hann markvissari og fleiri verkefni.

Buðum Unnstein velkominn í hópinn og Dario velkominn aftur.

Ákveðið var að hafa tímana í hádeginu á mánudögum, einnig að

Umhverfisdagarnir væru 20. og 21. mars.

Ákveðið var að taka stuttar og laggóðar neyslukannanir í stofugangi

Einnig var ákveðið að reyna að hafa góð „umhverfisáhrið“ á nærumhverfið með því að fara í fyrirtæki í nágrenninu og spyrjast fyrir hvernig flokkunarmálum er háttað. Fara aftur í fyrirtækin í lok annar og kanna hvort hugarfarið hafi breyst.

Fundur febrúar – 2020

Siðbót. Nemendur spurðir hvort þeir séu til að taka að sér siðbótina - hópurinn fær 50 þús á mánuði. Lítill áhugi virðist vera fyrir því.

Bæta ímynd ráðsins í FÁ. Skapa annað álit á umhverfisráði með myndbandi og bjóða upp á ókeypis vistvænan mat.

Myndband – umhverfisráð. Ath. hvort einhver í kvikmyndaáfanganum væri til í að taka það að sér.

Umhverfis dagar, hugmyndir um dagskrá ræddar:

Hreinsivörur á umhverfisdögum - fatamarkaður - endurnýting

Fá Rannveig Magnúsdóttir vera með örnámskeið um örplast, -fyrirlestur.

Fá umhverfisráðherra, Guðmund til að opna umhverfisdagana
Ákveða hver heldur utan um hvað á umhverfisdögum- skipt í 3 hópa og hver
hópur heldur utan um einn dag.

Viðauki 5

Dæmi um umsóknareyðublað fyrir samgöngustyrk

VKL-217	Fjölbrautaskólinn við Ármúla	
Umsókn 02		
Dags.: 24.8.2018		
	Samgöngusamningur	
Síða 1 af 1		

Nafn umsækjanda:		Kt.	
------------------	--	-----	--

Fjölbrautaskólinn við Ármúla (FÁ), kt. 590182-0959 og undirritaður gera með sér eftirfarandi samning um vistvænar samgöngur til og frá vinnustað:

1. gr.
Markmið

FÁ hvetur starfsfólk til að nýta sér vistvæna og heilsusamlega samgöngumáta til að ferðast til og frá vinnustað. Með vistvænum samgöngumáta er átt við að nýttur sé annar ferðamáti en einkabílfreið t.d. reiðhjól eða almenningssamgöngur.

2. gr.
Skyldur fyrirtækis

FÁ skuldbindur sig til þess að bjóða upp á traust hjólastæði en einnig býður FÁ upp á sturtuðstöðu og búningaaðstöðu.

3. gr.
Skyldur starfsmanns

Það starfsfólk sem að ferðast til og frá vinnu með vistvænum hætti að jafnaði í 60% tilfella á mánaðargrunni á rétt á samgöngustyrk frá undirritun samningsins.

4. gr.
Samgöngustyrkur

Samgöngustyrkur er kr. 30.000 á ári og er greiddur í upphafi skólaárs, þ.e. september ár hvert. Hafi starfsmaður ekki uppfyllt samning á liðnu skólaári þá getur hann næst sótt um í lok skólaárs (maí) uppfylli hann skilyrðin.

Styrkur þessi er undanþeginn staðgreiðslu þar sem fjárhæð er ekki hærra 7.000 kr. á mánuði skv. reglum um skattmat vegna tekna.

5. gr.
Gildistími

Samningur þessi tekur gildi frá undirritun samnings og er uppsegjanlegur af beggja hálfu með eins mánaðar fyrirvara.

Staður:

Dags.:

F.h. FÁ

Umsækjandi starfsmaður

Viðauki 6

Siðbót í F.Á. – Hvers vegna? Hvert er markmiðið?

Markmiðið er að **hvetja nemendur** til að ganga frá eftir sig. Flokka ruslið og ganga frá diskum, glösum o.fl. á sinn stað niðri í matsal.

Hvað er hægt að segja við nemendur sem skilja rusl eftir á borðum og ganga ekki frá?

1. Við erum í skólanum ca. 8 tíma á dag alla virka daga vikunnar og við viðjum láta okkur líða vel. Það eru hagsmunir okkar allra að umhverfi okkar í skólanum sé snyrtilegt. Ef fólki líður vel þá sýnir það líka betri námsárangur. - Hvernig viljum við ganga um heima hjá okkur? Þetta er í raun eins og okkar annað heimili. Gott að prófa að spyrja sjálfan sig „get ég viljað að allir geri svona?“ – Ef „já“ – þá erum við í góðum málum; annars ekki...

Ath að svarið „þetta er ekki eftir mig“ eru ekki gild rök. Viðkomandi verður SAMT að ganga frá þessu. Annars gerist ekkert. Samvinna.

2. Passa að setja ekki matarleifar í stóru einingarnar – ef það er gert fer ruslið að lykta (og það laðast að því flugur...) því þókar eru sjaldan tæmdir. Matarleifar eiga að fara í litlu gráu dallana. Þeir hafa þóka sem brotna niður í náttúrunni og úr þessum úrgangi er gerður jarðvegur/molta. Það skemmir moltugerðina ef fólk setur plast eða ál í þessar tunnur fyrir lífrænt sorp. Sama með alla flokkun – við erum að eyðileggja verðmæti með því að flokka vitlaust. Lesa leiðbeiningar við „tunnurnar“
3. Skólinn er fyrsti framhaldsskólinn til að fá Grænfána, (2006; viðurkenning fyrir gott starf á sviði umhverfismála) hefur fengið hann **sjö** sinnum sem er meira en nokkur annar framhaldsskóli. Þess vegna er hann fyrirmynd annarra í umhverfismálum. Við viljum halda því áfram. Þess vegna er flokkunin mikilvæg. Við leggjum áherslu á að endurvinna sem mest og

setja sem minnst í svörtu eininguna, sem er fyrir óendurvinnanlegt. Draga úr sorpi sem fer frá okkur sparar pening.

4. Með því erum við líka að leggja okkar að mörkum hvað varðar sjálfbærni í samfélaginu. **Því meiri endurvinnsla því betra fyrir alla.**

Ef rusl er skilið eftir á borðum í lok dags þá kemur ræstingafólk og hendir öllu í sama svarta ruslapokann án þess að flokka. Það er ekki þeirra hlutverk að flokka fyrir nemendur það sem þeir nenna ekki að flokka.